ادامه از صفحه۶

«مطهری»؛ قربانی تندروی

همین که جامعه روحانیت بیشتر در حوزه فلسفه و فقه متمرکز می‌شوند و کمتر به مسائل سیاسی و اجتماعی علاقه‌مند شده و اظهارنظر می‌کنند دلیلش چیست؟ فکر نمی‌کنید اگر غیر از این بود، ما احتمالا با تنوع و تکثر نظرات بیشتری مواجه بودیم و در فضای جامعه بیشتر نمود پیدا می‌کرد.

البته ورود روحانیت به سیاست به معنی واقعی آن خوب است اما ورود آن به معنی سیاست‌بازی و گروه‌گرایی خوب نیست. آنهایی هم که وارد می‌شوند، باید حالت فراگیری خود را حفظ کنند. مشکلی که گفتید، به نگاه بسته برخی از روحانیون برمی‌گردد. آنها گاهی برخی اصلاح‌طلبان را در ردیف مشرک و ضدانقلاب قرار می‌دهند یا هر منتقدی را ضدنظام به حساب آورده و می‌گویند ما کاری به اینها نداریم. این روش درست نیست. در خیلی از اصولگراها این نگاه وجود دارد که اصلاح‌طلب مساوی است با ضدنظام و این کاملا اشتباه است. هردو گفتمان نقاط مثبت و منفی دارند و روحانیت باید با مشی و رفتار پدرانه همه را جذب کند.

واقعه شیراز به گفته خودتان به‌نوعی تلاش برای حذف فیزیکی شما بود از سوی تندروها. پدر شما نیز قربانی نگاه تندروانه در دوره خودشان شده‌اند. چطور شده که با گذشت دهه‌های مختلف، کماکان رویکردهای تندروانه به این شکل و شدت در جامعه ترویج می‌شود؟

البته معلوم نیست که قصد آنها حذف فیزیکی بوده ولی کارشان خشونت‌آمیز بود و ممکن بود حادثه ناگواری اتفاق بیفتد. شاید ضروری است تعلیمات اسلامی برای این دسته از دوستان انقلاب بازخوانی شود. اگر کماکان تندروی در جامعه ما خریدار دارد، یعنی روش تربیتی ما اشکال داشته است. آموزش‌های فکری باید درست باشد. اگر فردی در بین ۲۰۰ موضوع، در یک موضوع، نظری مخالف نظر ولی‌فقیه داشته باشد طوری برخورد می‌کنند که او را از همه حقوق اجتماعی محروم می‌کنند و می‌گویند آن فرد ضدنظام است. در قتل ستار بهشتی عده‌ای گفتند «به مخالف که نمی‌شود جایزه داد». ولی نمی‌شود برای یک وبلاگ‌نویس که کارش تأثیری هم نداشته است، چنین سرنوشتی رقم زد. ما هم نمی‌گوییم به مخالف جایزه بدهند اما باید رویه‌ای لحاظ شود که کار هرکس در حد خودش دیده شود. صرف مخالفت به‌معنی ضرورت نابودشدن افراد نیست.

یعنی نیاز به بازخوانی آموزه‌های دینی داریم؟

بله، اینکه چگونه به حقوق افراد احترام بگذاریم، رابطه حکومت با مردم چگونه باید باشد، اینکه ما فقط مسئول دفاع از حقوق نظام نیستیم، بلکه از حقوق مردم هم باید دفاع کرد. عده‌ای از اصولگرایان فقط نگران حقوق نظام هستند و مدام از نظام می‌گویند، درحالی‌که ما باید از حقوق مردم هم صیانت کنیم. این حرف‌ها برای این قشر گفته نمی‌شود. اینها دوست انقلاب‌اند، اما دوستان نادان که آموزش بدی دیده‌اند.

آقای مطهری قبول دارید گاهی آموزش تندروی به طور هدفمند و آگاهانه انجام می‌شود و برای همین، افراد قربانی تندروی‌ها می‌شوند؟ می‌شود گفت سال‌هاست که جامعه ما از این بیماری مزمن رنج می‌برد و برای درمان آن فکر جدی نشده، چرا به درمان تندروی آن‌گونه که بایسته است، نیندیشیده‌ایم؟

اینها دوستان انقلاب‌اند، اما دوستان نادان. با این رفتارشان به انقلاب ضربه می‌زنند و اغلب از طریق بعضی از افراد زیرک که پشت پرده هستند از آنها سوءاستفاده می‌شود. کسی که در شیراز این کار را می‌کند بدون شک فکرش این است که کار خوبی انجام می‌دهد و از اسلام و انقلاب دفاع می‌کند یا مانع فعالیت یک منحرف شده. شک نکنید که اگر با همین افراد به صحبت بنشینید، قانع می‌شوند. همان طور که بارها اتفاق افتاده و آخر هم روبوسی می‌کنند و می‌روند. با این سیاست‌ها بخشی از نسل جوان از کانون‌های مذهبی و فرهنگی فاصله می‌گیرند و برخی افراد فرصت‌طلب به این کانون‌ها نزدیک می‌شوند.

نظام مطلوب مورد نظر شهید مطهری چه ویژگی داشته و چه بخشی از گفتمان ایشان امروز مغفول مانده است؟

جامعه ما به نقطه ایده‌آل خود نرسیده، گرچه در برخی حوزه‌ها پیشرفت خوبی داشته است؛ مثلا در مسئله عدالت کارهای خوبی در جهت کم‌کردن فاصله رفاهی روستاها با شهرها در طول ۳۶ سال گذشته انجام شده، اما در عین حال شکاف طبقاتی و رانت‌های عجیب و غریب گزارش می‌شود. اینها آسیب بزرگی است. یکی هزارمیلیارد تومان موجودی بانکی دارد و یکی دیگر نمی‌تواند پنج‌میلیون تومان وام بگیرد. بی‌عدالتی جامعه را دچار عدم‌تعادل روانی می‌کند، از یک طرف یک قشر محروم دارای عقده‌های روانی پیدا می‌شود که ممکن است دست به کارهای نادرستی بزند .

ادامه در صفحه۱۵

عکس: امیر پورمند

سیامک مره‌صدق، نماینده کلیمیان در مجلس:

ما شهروند کامل ایرانیم

وحید عظیم‌نیا: سیامک مره‌صدق نماینده جامعه «ایرانیان یهودی» در مجلس است. او در سال ۱۳۸۵ به‌عنوان رئیس انجمن کلیمیان انتخاب شد و در سال ۱۳۸۷ به‌خاطر شرکت در انتخابات مجلس از این مقام کناره‌گیری کرد و به‌عنوان نماینده کلیمیان ایران در دوره هشتم وارد مجلس شد. مره‌صدق در این مدت مسئولیت ریاست بیمارستان دکتر سپیر را هم به عهده داشته است. او در این گفت‌وگو از تاریخ مهاجرت یهودیان به ایران سخن می‌گوید و بر تفاوت بین یهودیت و صهیونیزم، تأکید دارد.

اجازه دهید اولین سؤالم را در مورد آمار جامعه «ایرانیان یهودی» بپرسم، آمار دقیقی از تعداد و پراکندگی یهودیان ایران وجود دارد؟

آمار دقیقی از تعداد جمعیت «کلیمیان ایرانی» نداریم، ولی به صورت تخمینی جمعیت «ایرانیان یهودی» حدود ۲۵ الی ۳۰ هزار نفر است. ۶۰ درصد جمعیت ایرانیان یهودی در تهران ساکن هستند، حدود ۳۰ درصد در شیراز، پنج تا شش درصد اصفهان و چهار تا پنج درصد در کرمانشاه، کامیاران، سنندج، رفسنجان، یزد، ارومیه، میاندوآب، رشت و سایر شهرهای ایران به صورت پراکنده حضور دارند. محوری‌ترین تشکل جامعه ایرانیان کلیمی انجمن کلیمیان تهران است که شماره تأسیس آن شش است و این نشانه قدمت این تشکل بوده که در سال ۱۳۰۶ تشکیل شده است، این انجمن ثبت‌شده، تغییرشکل‌یافته انجمن غیرثبت‌شده انجمن کلیمیان ایرانی است که از سال ۱۲۷۰ به اسم «هربرا» فعالیت می‌کرد.

اطلاعات دقیقی از تاریخچه حضور یهودیان در ایران وجود دارد؟

بعد از اینکه معبد کلیمیان در بیت‌المقدس توسط «بُختُ النّصر» تخریب می‌شود، یهودیان به بابل به اسارت می‌روند، زمانی که کوروش بابل را فتح می‌کند و اعلامیه مشهور خود راجع به «آزادی ادیان» را مطرح می‌کند، یهودیان آزاد بودند که تصمیم بگیرند به ایران بیایند یا در بابل به زندگی ادامه بدهند یا به بیت‌المقدس بروند. محل اصلی یهودیان بیت‌المقدس است و بعد از این عده‌ای به بیت‌المقدس بازگشتند و عده‌ای به ایران آمدند و عده‌ای نیز در جاهای دیگر پراکنده شدند، همان موقع که بیت‌المقدس اول توسط «بُختُ النّصر» تخریب می‌شود، همه یهودیان به بابل نمی‌آیند، خیلی‌ها به شمال آفریقا می‌روند، به‌طوری‌که ما الان در تونس، یهودی داریم که از زمان خرابی معبد آنجا زندگی می‌کردند و جزیره‌ای به اسم «جربا» در تونس است و در این جزیره قدیمی‌ترین کنیسه آفریقا وجود دارد. عده‌ای هم به رم و ایتالیا می‌روند حتی قبل از خرابی معبد و حتی یک‌سری مستندات تاریخی وجود دارد که قبل از خرابی معبد هم یک‌سری از یهودیان در ایران به صورت پراکنده زندگی می‌کردند، به‌ویژه در ناحیه افغانستان و سیستان‌وبلوچستان امروزی. یک‌سری ادله تاریخی مبنی بر حضور بیش از سه‌هزارساله یهودیان در ایران وجود دارد و از نظر شهروند و ایرانی‌بودن، از یکی از قدیمی‌ترین گروه‌هایی که ایرانی محسوب می‌شوند یهودیان ایرانی هستند.

گویا موجی از مهاجرت یهودیان به ایران در قرن‌های اخیر داشته‌ایم.

در قرون وسطی تعدادی از یهودیان اروپایی به‌خاطر مسائل و مشکلاتی که توسط کلیسای کاتولیک به رهبری پاپ‌ها در قرون وسطی ایجاد شده بود، به ایران می‌آیند؛ اگر به کاشان و یزد بروید، می‌توانید در گورستان کلیمیان مقبره‌هایی ببینید که متعلق به رهبران یهودی اروپایی است که در زمان «انگیزاسیون» (تفتیش عقاید) به ایران پناهنده شدند. در زمان جنگ جهانی دوم تعداد قابل‌توجهی از یهودیان اروپایی با دریافت گذرنامه ایرانی به ایران می‌آیند. الان اگر به گورستان یهودیان تهران سربزنید، مقبره بیش از ۴۰ یهودی لهستانی وجود دارد که در جنگ جهانی دوم به ایران آمدند که بعد از پایان جنگ عده‌ای از آنها به زندگی در ایران ادامه دادند و تا سال ۱۳۶۶ در تهران زندگی می‌کردند که فوت کردند.

نگاه جامعه «ایرانیان یهودی» به ایران پس از انقلاب چگونه است؟

ما شهروندان کامل ایران هستیم و سرنوشت سیاسی ما با سرنوشت سیاسی سایر مردم ایران گره خورده است. همواره در فعالیت‌های سیاسی همه یهودیان در چارچوب دفاع از منافع ملی و حفظ ارزش‌های توحیدی حضوری فعال داشته‌اند و این مربوط به امروز نیست و در طول تاریخ وجود داشته است. میثاق ملی مردم ایران قانون اساسی است. وضعیت اقلیت‌ها هم در این قانون مشخص شده است (اصل ۱۳ قانون اساسی). نماد و ستون این نظام، طبق قانون اساسی مقام‌معظم‌رهبری است، به‌هرحال ستون‌های اصلی را در اعتماد سیاسی و ارتباط بین ایرانیان یهودی و حاکمیت، چارچوب قانون اساسی و دستورات مقام‌معظم‌رهبری تشکیل می‌دهد، حتی مقام‌معظم‌رهبری برای حل برخی مشکلاتمان توجه خاصی داشته‌اند و برخی مشکلات اقلیت‌های مذهبی با فتوای ایشان حل شده است. موضوع برابری دیه پیروان ادیان الهی یکی از فتاوی راهگشا و کارگشایی بود که توسط مقام‌معظم‌رهبری مطرح شد و توانست مشکلاتی را که ما داشتیم، مقداری حل کند. برخی از مسائل قانونی و حقوقی در رابطه با اقلیت‌های مذهبی ایران وجود دارد و خوشبختانه ما احساس می‌کنیم که مسائل در حال حل‌شدن است و رویکرد مسئولان نظام برای حل این موضوعات مثبت است و ما هم برای حل این قضیه خوشحال هستیم. یکی از این موضوعات ماده ۸۸۱ مکرر قانون مدنی است؛ قانونی که در سال ۱۳۰۷ تصویب شده است و ما فعالیت‌هایی می‌کنیم که این ماده تغییر کند، طرحی توسط نمایندگان اقلیت‌ها و گروهی دیگر از نمایندگان مجلس در کمیسیون قضایی در حال پیگیری است و یک‌سری رایزنی‌ها با روحانیون و مراجع داشتیم و امیدواریم حل شود.

وضعیت فعلی بودجه‌ای اقلیت‌ها به‌ویژه جامعه «ایرانیان یهودی» به چه صورت است؟

هزینه جامعه اقلیت‌ها به مراتب از مقدار دو میلیارد تومانی که در بودجه در نظر گرفته می‌شود، بیشتر است. برای سال ۹۴ بودجه دو میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومانی پیشنهاد داده شده است، به هرحال بودجه فرهنگی را نمی‌توان براساس تعداد، سرشکن کرد. برخی هزینه‌های ابتدایی با هم تفاوتی ندارد که مثلا یک یهودی باشد یا صد یهودی، مثل نگهداری یک کنیسا برای ۱۰ نفر یا هزار نفر، چرا که اگر محل کنیسا ثابت باشد، هزینه تفاوتی نخواهد کرد، شاید پیش‌بینی بودجه برای اقلیت‌های دینی از نظر نمادین اهمیت دارد و به همه دنیا ثابت می‌کند که اقلیت‌های دینی مثل سایر مردم برای فعالیت‌های مذهبی از سوی دولت بودجه دریافت می‌کنند.

شما هم‌زمان ریاست بیمارستان سپیر را هم بر عهده دارید، وضعیت این بیمارستان به چه صورت است؟

بیمارستان سپیر متعلق به اقلیت کلیمیان است، میزان زیان سالانه این بیمارستان به مراتب از ردیف بودجه‌ای که به این بیمارستان تعلق می‌گیرد، بیشتر است. به طوری که سالی حداقل دو میلیارد تومان ضرر می‌دهیم ولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در چند سال اخیر به ما کمک‌های خوبی کرده است. سال گذشته جناب فریدون (دستیار ارشد رئیس‌جمهور) به همراه وزیر بهداشت، از این بیمارستان بازدید داشتند و مقدار قابل توجهی برای بهبود وضعیت این بیمارستان به ما کمک کردند. سپیر تنها بیمارستان خیریه کلیمیان در کل آسیا و جهان است که تمامی بیماران را به صورت خیریه می‌پذیرد. در اروپا و آمریکا تعدادی بیمارستان خیریه وجود دارد ولی فعالیت خیریه فقط مربوط به جامعه کلیمیان است، ولی بیمارستان سپیر کمتر از پنج‌درصد بیمارانش را جامعه کلیمیان تشکیل می‌دهد و ۹۵ درصد بیماران این بیمارستان را هموطنان غیریهودی تشکیل می‌دهند، نه تنها ایرانی‌ها بلکه خیلی از میهمانان و مهاجران ایران در این بیمارستان مداوا می‌شوند. اکثریت کارکنان بیمارستان سپیر مسلمان هستند و جامعه کلیمی بیشتر نقش حمایت‌کننده (اسپانسری) دارد.

دولت هم کمکی به این بیمارستان می‌کند؟

با تورمی که در زمینه بهداشت و درمان داشتیم، در پنج الی شش سال اخیر اگر کمکی از سوی دولت جمهوری‌اسلامی و وزارت بهداشت، صورت نمی‌گرفت، امکان ادامه حیات این بیمارستان وجود نداشت. تعرفه‌هایی که ما در این بیمارستان دریافت می‌کنیم، در برخی موارد حتی از تعرفه‌های مصوبه دولت هم کمتر است. پنج‌هزار خانواده که فاقد پوشش بیمه دیگری هستند، تحت پوشش واحد مددکاری این بیمارستان قرار دارند که در هزینه، ۵۰ تا صددرصد به آنها تخفیف می‌دهیم و از این تعداد چهارهزار و ۷۲۰ خانوار مسلمان هستند، تنها محدودیت ما در انتخاب خانواده‌ها برای تحت‌پوشش بیمه قراردادن توسط بیمارستان سپیر محدوده جغرافیایی است و محدوده بیمارستان سپیر، درحال‌حاضر یکی از کم‌جمعیت‌ترین مناطق یهودیان است، یک زمانی در این منطقه یهودیان زیادی بودند ولی با تحولاتی که انجام شد، از سال ۴۶-۴۵ به سایر مناطق تهران کوچ کرده‌اند. ما در ایران چیزی به اسم «گتو» نداشتیم، یعنی اقلیت‌های دینی مجبور شوند در یک نقطه خاصی زندگی کنند، بلکه به صورت پراکنده در تمام سطح تهران یهودیان زندگی می‌کنند ولی بیشتر آنها در مناطق مرکزی شهر تهران- محدوده میدان فاطمی- ساکن هستند.

فارغ از مسائل مربوط به یهودیان داخل ایران، نظر شما در مورد نسبت «یهودیت» و «صهیونیست» چیست؟

دو گروه در دنیا هستند که اعتقاد نژادپرستانه خود را به اشکال مختلف نشان می‌دهند، یک گروه افراد ضدیهودی مثل نازیسم و نئونازیسم هستند که آنها اعتقاد دارند یهودیان با بقیه متفاوت هستند و در سطح پایین‌تری از جامعه بشری دارند،

ادامه در صفحه۱۹

منهای پایتخت

انتقاد امام جمعه اراک از آمریکا و اسرائیل

● **ایرنا؛ اراک:** آیت‌الله قربانعلی دری‌نجف‌آبادی، نماینده ولی‌فقیه در استان مرکزی، حمایت آمریکا از حقوق‌بشر را دروغین، فریبکارانه و ادعا خواند و گفت: آمریکا به جای حمایت از مظلومان فلسطین و یمن از جنایات رژیم صهیونیستی و ددمنشی و تجاوزات عربستان حمایت می‌کند. او افزود: خباثت‌های آل‌سعود به حدی زیاد شده که حتی اجازه ارسال دارو و کمک‌های درمانی را هم از مسلمانان یمنی سلب کرده و مردم مظلوم و کودکان بی‌پناه یمن زیر بمباران و آتش گلوله در بدترین شرایط به سر می‌برند.

پایان رزمایش گردان‌های «الی بیت‌المقدس» در قم

● **تسنیم؛ قم:** رزمایش گردان‌های الی بیت‌المقدس بسیجیان استان قم، صبح جمعه ۱۱ اردیبهشت با برنامه‌هایی چون مقابله با هلی‌برن، دفاع از کوی و برزن، مقابله با ناآرامی‌ها و امداد و نجات و با رمز «یا فاطمه الزهرا (س)» اجرا شد. آخرین روز رزمایش «الی بیت‌المقدس» نیروهای واکنش سریع بسیج استان قم با جنگ علیه دشمن فرضی در مناطق ازپیش‌تعیین‌شده با موفقیت به اجرا درآمد. هم‌زمان با اجرای این مانور گروه‌های امداد و نجات به پشتیبانی و امداد یگان‌های عمل‌کننده می‌پرداختند و نیروهای مصدوم را با برانکارد و آمبولانس به بیمارستان صحرایی مستقر در قرارگاه رزمایش منتقل می‌کردند.

معاون سازمان بسیج مستضعفین در جمع بسیجیان ملایر

● **ایرنا؛ همدان:** سردار نصرت‌الله سیف، معاون عملیات سازمان بسیج مستضعفین کشور در رزمایش الی بیت‌المقدس در منطقه جوزان شهرستان ملایر گفت: هیچ قدرتی نمی‌تواند جلوی صدور انقلاب اسلامی ایران را بگیرد. او افزود: دنیای استکبار می‌دانست که انقلاب اسلامی ایران به کشورهای آزادی‌خواه و مسلمان جهان صادر می‌شود، به این دلیل سال‌ها به مبارزه علیه انقلاب ما پرداخته است. او ادامه داد: زمانی که انقلاب اسلامی ایران به پیروزی رسید، دنیا در دستان دو ابرقدرت شوروی و آمریکا بود و تمام کشورهای دنیا زیر یوغ یکی از این دو کشور بودند. سردار سیف، ترور شخصیت‌های انقلاب، اعمال تحریم‌های اقتصادی، به‌راه‌انداختن جنگ تحمیلی با پیش‌انداختن صدام حسین با استفاده از تسلیحات جنگی کشورهای غربی را از جمله دسیسه‌ها و توطئه‌های دشمنان علیه جمهوری اسلامی عنوان کرد.